

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

15 січня 2026 року

смт. Сосниця

Нами, начальником відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером-лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашею І. В., головним лісничим ДП «Сосницярайагролісгосп» Бідним В. М., разом з лісовою охороною проведено обстеження насаджень ДП «Сосницярайагролісгосп» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **457,5 гектара**.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2015 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
21	1	-	32,7	9С31АКБ	80	0.60	1А	30	36	350
23	2	-	21,0	10С3	80	0.60	1	27	36	370
28	4	-	22,7	10С3	75	0.60	1	26	34	340
47	5	-	0,8	8С3(55)2С3(70)	55	0.70	1А	22	28	330
47	8	-	2,3	10С3	55	0.80	1А	23	32	390
47	9	-	4,8	10С3	65	0.80	1А	25	32	430
47	11	-	11,0	10С3	65	0.80	1А	25	36	440
47	13	-	7,1	10С3	75	0.70	1	25	40	390
47	15	-	2,7	8С3(60)2С3(70)	60	0.60	1А	24	32	340
63	2	-	5,5	10С3К+БП	60	0.60	1А	24	28	310
63	13	-	23,0	10С3+БП+АКБ	65	0.60	1А	26	30	340
63	18	-	2,9	10С3(70)+АКБ+ВЗД+СЗ	70	0.60	1А	28	30	395
63	23	-	1,2	10С3+БП+КЛГ+АКБ	59	0.70	1А	23	28	340
63	24	-	2,7	10С3	75	0.70	1А	27	40	420
63	27	-	2,4	9С31БП+ДЗ+ВЛЧ	75	0.60	1А	27	36	355
64	1	1	6,2	7С33БП	87	0.60	1	26	36	270
79	2	-	2,9	9С31БП	65	0.70	1А	26	28	380
82	2	-	10,5	10С3	75	0.60	1А	29	40	400
82	21	-	2,6	8С32БП	75	0.70	1А	29	36	435
92	6	-	3,7	10С3	75	0.60	1А	27	40	365
92	7	-	0,5	10С3	50	0.50	1	20	24	200
92	13	-	4,0	10С3	75	0.70	1	26	32	430
92	14	-	7,5	8С32БП	60	0.70	1А	26	28	375
92	24	1	3,8	10С3+БП	75	0.70	1	25	32	395
114	9	-	7,1	5С35БП+АКБ	60	0.60	1А	25	28	265
114	11	-	18,8	9С31БП	60	0.70	1А	25	32	375
114	13	-	2,8	10С3	60	0.60	1А	26	30	345
155	23	-	4,8	10С3К	50	0.70	1А	23	26	370
71	6	-	22,5	6С3(60)2С3(90)2БП	60	0.60	1	22	28	230
71	9	-	9,6	8С32БП	75	0.70	1	24	32	320

75	5	1	3,2	10СЗ	80	0.70	1	25	34	370
99	1	-	24,0	10СЗ	76	0.70	1	25	34	370
99	2	-	5,6	10СЗ	71	0.70	1	24	32	350
99	3	-	3,5	10СЗ	60	0.60	1А	23	28	280
101	29	-	7,5	10СЗ+БП+ДЗ	65	0.70	1	23	28	340
101	52	-	11,0	9СЗ1БП	55	0.80	1А	23	24	380
101	53	-	2,0	10СЗ	61	0.70	1А	25	28	370
101	54	-	2,0	6СЗ3БП1ОС	65	0.60	1	24	30	250
101	55	-	1,1	6СЗ4БП	65	0.60	1А	25	28	270
101	57	-	2,4	6СЗ4БП	65	0.70	1А	25	28	300
119	1	-	17,8	10СЗ	62	0.70	1А	24	28	350
119	3	-	13,5	10СЗ+БП	71	0.70	1	34	32	350
102	13	-	7,3	10СЗ+БП	53	0.80	1А	22	24	360

Під час проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами коренева губка, соснова губка та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження середній, характер всихання дифузний та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, березового трутовика, березової губки, трутовика звичайного, несправжнього осикового трутовика та ознаками ураження раком-сірянкою, бактеріальним раком-водянкою. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2015 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
52	1	-	4,2	7СЗ3БП	65	0.70	1А	27	36	370
52	2	-	3,8	10СЗ	70	0.70	1А	27	36	430
52	3	-	5,0	10СЗ	65	0.80	1А	25	32	440
52	4	-	14,0	9СЗ1БП	55	0.80	1А	24	32	400
52	10	-	3,7	9СЗ1БП	60	0.70	1А	26	32	390
107	8	1	2,2	10СЗ+АКБ+ОС	81	0.60	1	25	36	310
115	12	-	3,5	9СЗ1ОС+АКБ+БП	70	0.60	1А	26	28	310
117	1	-	5,6	9СЗ1АКБ	76	0.70	1	26	28	230
117	3	-	1,5	10СЗ+КЛЯ	76	0.70	1	26	34	400
136	5	-	1,4	10СЗ	60	0.60	1А	24	24	300
136	6	-	1,8	10СЗ	65	0.70	1А	25	26	380
136	14	-	11,5	10СЗ+ДЗ	80	0.70	1	26	32	400
139	20	-	2,8	10СЗ	49	0.70	1А	23	24	340
139	22	-	2,7	10СЗ+КЛЯ	44	0.70	1А	20	20	280
139	26	-	1,6	10СЗ	59	0.70	1А	24	26	350
145	1	1	39,7	10СЗ+БП+АКБ+ДЗ	69	0.70	1А	26	28	410
145	8	-	1,5	9СЗ1АКБ	69	0.60	1	24	28	250

В ході лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани пошкоджені стихійними явищами вітровал та вітролом. Ступінь пошкодження насаджень

слабкий та середній, характер пошкодження груповий та куртинний. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. Зламані та повалені дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками. При закладанні палеток відмічено характерні вхідні та вихідні отвори, шлюбні камери камбіофагів та ксилофагів. Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, березового трутовика, трутовика звичайного та ознаками ураження раком-сірянкою, бактеріальним раком-водянкою.

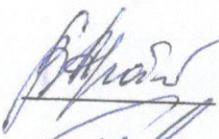
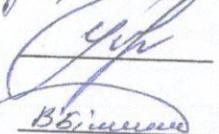
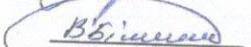
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження стихійними явищами, осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження інфекційних хвороб та стовбурових шкідників. Зважаючи на пошкодження стихійними явищами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях інфекційних хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано керуватись п. 12 - 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2026 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів. Враховуючи ступінь пошкодження стихійними явищами, розповсюдження інфекційних хвороб та стовбурових шкідників – вибіркові санітарні рубки (на загальній площі 457,5 га), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних інфекційних хвороб. Адже ліквідація наслідків стихійних явищ, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб, розмноження стовбурових шкідників можлива тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

- 1 - ДСЛП «Харківлісозахист»;
- 2 - ДП «Сосницярайагролісгосп»;
- 3 - Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

 А. Д. Воробей
 І. В. Рідкокаша
 В. М. Бідний